

— Ob počitnicah imajo šolski upravitelji največ časa, da preudarijo, katera učila so šolam najbolj potrebna. Učiteljska tiskarna ima najboljšo zvezo in odličen dogovor s svetovnoznanom tvrdko za vsakovrstna učila za osnovne, meščanske, srednje in strokovne šole. Pri Učiteljski tiskarni naročite lahko vsako poljubno učilo. Da pa boste dobili naročena učila pravočasno, izvršite naročila čimprej, najbolje na termin. Čim več bo skupnih naročil, tem cenejša bodo učila.

— Tovariši maturanti ljubljanskega moškega učiteljišča iz leta 1926. — letos imamo dvanajstletnico mature; zato se sestanemo v začetku julija v Ljubljani. Prosim, svetujte dan in spored! — Flegar Avgust, šolski upravitelj, Rab na Dol.

— Poverjenike »Roditeljskega lista« in šolske upravitelje vladino in nujno prosimo, da čimprej poberejo zaostalo naročino ter jo še meseca junija nakažejo upravi. Šole še vedno precej dolgujejo in s tem ne škodujejo le rednemu poslovanju uprave, ampak tudi prepotrebni propagandi za pravilno rodbinsko vzgojo in z njo za stik med šolo in domom, kar je Pedagoška centrala započela z velikimi težkočami z izdajanjem »Roditeljskega lista«. — Ob zaključku I. letnika se zahvaljujemo vsem poverjenikom za veliko požrtvovanost in prosimo naklonjenosti tudi za prihodnji letnik.

— Maturantinje iz I. 1923. A in B letnika zas. učiteljišča v Mariboru, se sestanemo dne 5. junija 1938. v Mariboru okoli 14.—15. ure pred učiteljiščem šolskih sester. — B. A.

— Sprejem novih pevcev. Učiteljski pevski zbor vabi z ozirom na to, ker bo začel študirati na počitniškem pevskem tečaju, ki se bo vršil od 11. do 25. julija t. l. v Ljubljani, popolnoma nov program, učitelje-pevce, ki imajo veselje do petja in ostalega dela na glasbenem polju, da pristopijo k zboru. Tečaj v juliju ima namen pripraviti UPZ na veliko koncertno turnejo. Prijave sprejema UPZ — Emil Adamič — Ljubljana, Frančiškanska ulica 6.

— Zakaj toliko skrb pri sestavljanju programov za proslave ob zaključku šolskega leta, ako najdete v glasbenih priročnikih »Mladini« in »Materinski dane« pestro izbiro igrič s petjem in mladinskih zborov. Prvi stanje 5 din, drugi 20 din. Naročila sprejema Učiteljski pevski zbor — Emil Adamič — v Ljubljani, Frančiškanska ulica 6.

Rangna lista

Popravek.

Modic Olga, učiteljica v Pueoncih, je napredovala v VIII. položajno skupino 22. marca 1935. in ne 22. marca 1936.

Susteršič Franja iz Rajhenburga, in ne Šusteršič Fran iz Moračev, je napredovala dne 3. aprila 1935. v VIII. položajno skupino.

KOŠAK. Slaščičarna. Gostilna
L J U B L J A N A
n a s p r o t i p o š t i

se priporoča cenjenemu učiteljstvu

ravnalo! Analogno k besedi »prišlek« se je rodila beseda »domaćin«, ki pa ni prekmurskega izvora. Ko smo ustanovili UUU društvo za Prekmurje, h kateremu smo pristopili vsi, sem jo slišal prvič tam na nekem zborovanju od ne-Prekmurcev. Tako sem protestiral, tem bolj pa, ko se je začela akcija za razdvojitev članstva po omenjenih geslih.

Politično »trajbarstvo« je vrglo na dan zopet kraljico »madžarone«, katero je marsikdo rabil v svoj prid, tudi proti neoporečnim. Če te je kdo ožigosal kje v temem ozadju s tem imenom, si bil pokopan za nekaj let — če ne za večnost — kakor na primer radi označbe, ki je prejšnji sledila: komunist. Po meni označba »prišlek« se je še bolj poostrial takrat, ko se je začela psovka »madžaron« pospoljevati na vse Prekmurce. »Madžaron« Pa še kako lep »madžaron«, ko nobeden od otrok ne zna madžarski, medtem ko jo oče obvlada perfektno.

Senzacije na uho! — Prvi: »Ti, osem jih je na listi.« — Spet drugi: »Sestnajst jih bo šlo.« Itd. Namreč, Prekmurje izven Prekmurja. Zopet si moral rivati »politične talige«, peti na vse više, da si se rešil premettitve. In hočeš-nočeš, čutili smo, da smo vedno in povsod — zapostavljeni!

Za šolske potrebščine je skrbel do leta 1929. še nadalje »šolski stolec«, ki je dobil le novo ime: »Krajevni šolski odbor«. Tudi vzdrževanje šolskih poslopij in proračun je spadal v njegov delokrog, le učiteljstva se je rešil. Zdaj se je začelo z organiziranjem več razrednih šol. Šole so razširili po potrebi tako, da je danes stanje v tem oziru ogromno napredovalo. Le naš Prekmurec ni mogel vsega tega sproti prebavljati. To je tudi izrazil: »Prle so včeli star školnik sami, pa so več navčili, kak zdaj vsej tej deset vragov. — Nehote pa je popravil to, ko je na vprašanje, kako se uči njegov sin, dejal: »Zdaj se vsega vrata včijo. Vej naš pojeb več zna

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in juu

— I Kaj pravite? Kardinal Hinsley, westminstrski nadškof, je te dni govoril o šolski vzgoji na Angleškem. — Kardinal je najprej izjavil, da opaža pretirano gojitev telesnosti, ker opazujemo, da použiva vse narodne energije. Telesna okrepitev je brezkoristna, aко nima povsem določenega namena. — Osredotočenje vsega pouka v državnih rokah je le logičen nadaljnji razvoj onega vzgojnega si-

stema, ki ga je postavila francoska revolucija in ki izločuje vero pri vzgoji ter smatra podedinca, otroke in šole kot državno last in zato tudi določa, kaj smejo verovati in kaj misliti. Ta državna totalitarnost se posebno kaže v gotovih modernih državah. (Slovenec, 20. V.)

— I »Zbor« ob 27. V. je v celoti ponatisnil članek »O dolžnosti in vesti«, ki je bil prizven v »Učiteljskem tovarišu« 12. V. t. l.

moči, ki se je vršil dne 10. aprila 1938. v Mariboru. — Prošenj za podpore iz podpornega sklada se je nakičilo pri upravi toliko, da jih ima načelstvo za reševanje dovolj za dve seji. Vse prošnje, ki bodo predložene upravi odslej, pridejo na vrsto šele po velikih počitnicah.

Učiteljska tiskarna

— Ne prezrite! Kadar kaj naročite v Učiteljski tiskarni ali v njeni knjigarni, odnosno podružnici v Mariboru, izpolnite nastopno, pa boste hitro postreženi: napišite naročilo razločno, podpišite ga, navedite točen naslov: ime, kraj, pošta. Če naročite v imenu urada ali zavoda, pritisnite tudi štampljko. — Kadar želite kako pojasnilo, ne prilagajte znak za odgovor, pač pa opremite vsa pisma, naslovljena na Učiteljsko tiskarno in knjigarno s predpisano znakom. Naročajte vedno več skupaj. Pri naročilih pod 5 din imamo izgubo radi poštne in drugih stroškov. — Uvažujte našo prošnjo, v vašo in našo korist.

— Novi zadružniki se sprejemajo vsak mesec na seji upravnega sveta in nadzorstva. Prijavite se čimprej svojemu sreskemu poverjeniku ali pa naravnost Učiteljski tiskarni. Vsak zaveden učitelj, vsaka zavedna učiteljica naj bo zadružnik in odjemalec. Drugi izkaz zadružnikov po srezih bo zopet pokazal lep napredek. Stanovska zavest raste, boljša bodočnost se nam obeta. Vse kaže, da bo imela Učiteljska tiskarna na koncu leta najmanj 1000 zadružnikov in zadružnic. Vplačevanje zadružnih deležev na obroke omogoči vsakemu pristop. Ne odlašajte — svoji k svojim!

— Ze veste, da je založila Knjigarna Učiteljske tiskarne lastne svinčnike z znanko »Kutis« v petih trdotah? Cena ličnemu svinčniku pri podrobni prodaji je 1 din.

— Važna vprašanja. Ste že preudarili? Katera učila boste rabili? Katere mladinske knjige želite kupiti za knjižnice? Imate že nove napise na učilnicah? Ste že pisali s svinčnikom »Kutis«? Ako ne, izvršite nemudoma potrebna naročila.

— Bajzelj: Vesele ure, II. del, čaka, ker se ni dovolj prednaročnikov. Potrebno je še 300 naročnikov.

— Mladi goslači so prav zadovoljni s Pahor: 100 narodnih pesmi za dvoje gosli. Cena zvezku 12 din.

— Pristopite kot zadružniki k Učiteljski tiskarni! Pišite po pristopnico. Poverjeniki, opozorite člane k pristopu.

— Novakovo »Risanje« mora imeti vsaka šola. Znižana cena je 100 din.

Največja izbira učil za osnovne, meščanske in srednje šole je v Knjigarni Učiteljske tiskarne.

pravilno, da se to vprašanje že rešuje s proračuni.

Najtežje vprašanje je gradnja šol. Zanesljivega poslopja Prekmurec ne bi rad popravil, še manj pa novo zgradil. Vajen je, da mu priskoči država z izdatno podporo na pomoč ali jo zgradi sama. Zato se bo to vprašanje težko likvidiralo, dasi so pri nas šolska poslopja tu in tam pod kritiko in smo danes večinoma v najetih poslopijih.

Leta 1919. je bilo v srezu 95 raz. z 87 učitelji, manjkalo 8. Danes imamo 175 razredov. Zasedenih 154 mest, nezasedenih 21. Največjega pomena pa je za nas gimnazija. Za Ogrske sem v desetih letih spravil v gimnazijo — z največjim naporom — komaj pet fantov. Danes, ko imamo v Soboti popolno gimnazijo, ima moja šola v gimnaziji, na učiteljski univerzi, v bogoslovju (zraven so šteti tudi oni, ki so že končali) 62 študentov. To je ogromno število, in tako jasen dokaz napredka, da ga lahko primeš. K temu pa sta veliko pripomogla nova dva dijaška zavoda »Martinščice« in »Evangeličanski dijaški dom«.

Velike važnosti pa je meščanska šola v Dolnji Lendavi, ki krasno vrši svojo misijo v manjšinskem kraju. Tu je tudi dijaški dom šolskih sester.

Učitelj, ki hoče biti pri nas na površju, mora biti ljudem inženir, notar, odvetnik, agronom, itd.

Kar se tiče šolstva v ostalem, je itak po vsej državi izenačeno z zakonom iz leta 1929. Tudi pri nas so se pojavljale novejše struje in težje po raznovrstnih idejah: delovna šola, življenska šola in še ne vem kakšna šola... Res, potrebljeno je, da gremo s časom, a pri vsem tem sem nasprotnik vsakega eksperimentiranja. S tem hočem poudariti in pogledati, da nam bodi ob vsaki reformi načelo: prava državljanska vzgoja! To se pravi: Vsi predmeti morajo biti podrejeni vzgoji, s katero se naj prerodi otrok v domoljubnega, in

VABILO

na

IZREDNO SKUPŠČINO

Učiteljske tiskarne v Ljubljani,

r. z. o. z.

ki bo v nedeljo, 19. junija 1938., ob 11. uri dopoldne v Ljubljani, v telovadnici Ljudske šole na Grabnu — Cojzova cesta.

Dnevni red:

1. Poročilo nadzornega odbora.
2. Volitve.

Ako bi ta skupščina ne bila sklepčna, se bo vršila po čl. 31. zadružnih pravil pol ure pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom skupščina, ki sme brez pogojno sklepčati.

Nadzorni odbor.

Mladinska matica

Cenjenim poverjenikom!

Knjige Mladinske matice so natiskane ter se že razposiljajo. Ekspedicija se bo izvršila kakor lansko leto. Kdor je lani prejel knjige po pošti, jih prejme tako tudi letos; po železnici in v avtobusu se razposiljajo pošiljke prav tako vsem onim šolam, kakor se je zgodilo zadnjekrat.

V današnji številki »Učit. tovariša« najde vsak poverjenik, ki prejema knjige po železnici, svojo šolo navedeno pri oni postaji, ki mu je najbližja.

Opozorjam ponovno, da se odpošljijo knjige šele tedaj, ko bo poravnana celotna naročnina. Ker nam dela ravno posiljanje za več šol skupaj po železnicu največ težkoč, če niso vse dotične šole poravnale naročnine, apeliramo zlasti na dotične poverjenike, da nam nemudoma poravnajo vse zaostanke.

— mm Ekspedicija knjig Mladinske matice je večidel že končana. Kakor vsa druga leta, smo razposlali tudi letos knjige deloma po pošti, deloma po železnicu. — Pri upraviteljstvu ljudske šole v:

Prevaljah dobijo knjige sledeče šole: Črna, Sv. Daniel, Guštanj, Kotlje, Lokovica, Mežica osn. šola, Mežica mešč. š., Prevalje, Tolski vrh, Podpeč.

V Dravogradu pri upraviteljstvu ljudske šole: Dravograd, Ojstrica.

V Vuzenici: Mutja, Vrata, Trbonje, Vuzenica.

V Vuhredu: Marenberg, Vuhred.

Šolsko upraviteljstvo Brezno ob Dravi je prejelo knjige za: Sv. Ožbald, Lehen, Podrelko, Ribnik na Pohorju.

V Ormožu prejmejo knjige: Hum, Ormož osn. š., Rumeč, Svetinje, Sv. Miklavž pri Ormožu, Sv. Tomaž pri Ormožu.

Pomladne novosti za dame in gospode

priporoča po
nizkih cenah tvořka

IGN. ŽARGI, Ljubljana

Sv. Petra cesta štev. 11

po Ozvaldu: »svojo dobo umevajočega ter dobro mislečega, hotečega in živečega človeka.«

* * *

Kakor ste lahko ugotovili že v začetku, se letos 12. avgusta začenja dvajseto leto, od kar je zasijal prvi žarek svobodnega sonca na to pozabljeni dolino Prekmurje, na Prekmurje. Torej, v današnji labilni Evropi stojimo nekako na pragu dvajsetletnice našega osvobodenja.

Ne bi se rad spomnil onih žalostnih razmer, v katerih so nas našli naši hrabri bratje, junaki Maistrove armade.

Torej, skoraj bo dvajset let, odkar ni treba otroku zatajevati lastne matere v tej res lepi krajini.

In, ko pravkar devetnajsti zaključujem letne račune na svobodnih tleh svojega rojstnega kraja, pri tem delu ne gledam skozi perspektivo domišljavca, raznih žonglerjev, zapeljivcev itd., marveč možato in v veseljem ugotavljam, da smo kljub povojnemu zlu, težkočam začetnika mnogo — mnogo napredovali, zlasti na šolskem poprišču.

In, če bi vladalo med nami več sloge, strpnosti, zaupanja, nesobičnosti in prave bratske ljubezni, bi bili še — dalje!

V nadi, da se bo tudi to vse v popolni meri udomčilo med nami, da bom veden in povsod res pravi bratje in sestre v veselju in težavah, zaključim: tako